

## **Seznam příloh**

Příloha 1 – Seznam kódů

Příloha 2 – Fotodokumentace postupu zpracování dat

Příloha 3 – Doslovný přepis rozhovorů s žáky

Příloha 4 – Doslovný přepis rozhovorů s vyučujícími

## **Přílohy**

Příloha č. 1: Seznam kódů

Kódy pro zpracování dat získaných v rozhovorech s žáky:

Kód A: Podoba obrazu kompetencí dnešního člověka podle žáků

- 1) Dnešní nezbytné schopnosti, dovednosti a znalosti
  - a) Jejich odlišnost v rozmezí 20 let
  - b) Nejoceňovanější schopnosti dnešní doby
- 2) Potřebné vlastnosti dneška
  - a) Jejich budování ve školním prostředí
  - b) Názor žáků na problematické vlastnosti jako je hádavost, průbojnost, lhaní a podvádění

Kód B: Podstata a smysl školy z pohledu žáků

- 1) Nejpodstatnější výsledky školní docházky
- 2) Smysl školy
  - a) Povědomí o významu probírané látky
  - b) Budování schopnosti pracovat s vlastní chybou ve školním prostředí
  - c) Zažívání úspěchu ve školním prostředí

Kód C: Pohled žáků na obsah výuky (kurikulum)

- 1) Existence nadbytečné látky
- 2) Absence důležitých témat, látky

Kód D: Životní dovednosti z pohledu žáků

Kód E: Budoucí vzdělávací dráha zúčastněných žáků

- 1) Typ střední školy, na níž se hlásí
- 2) Role základní školy v přípravě na přijímací řízení

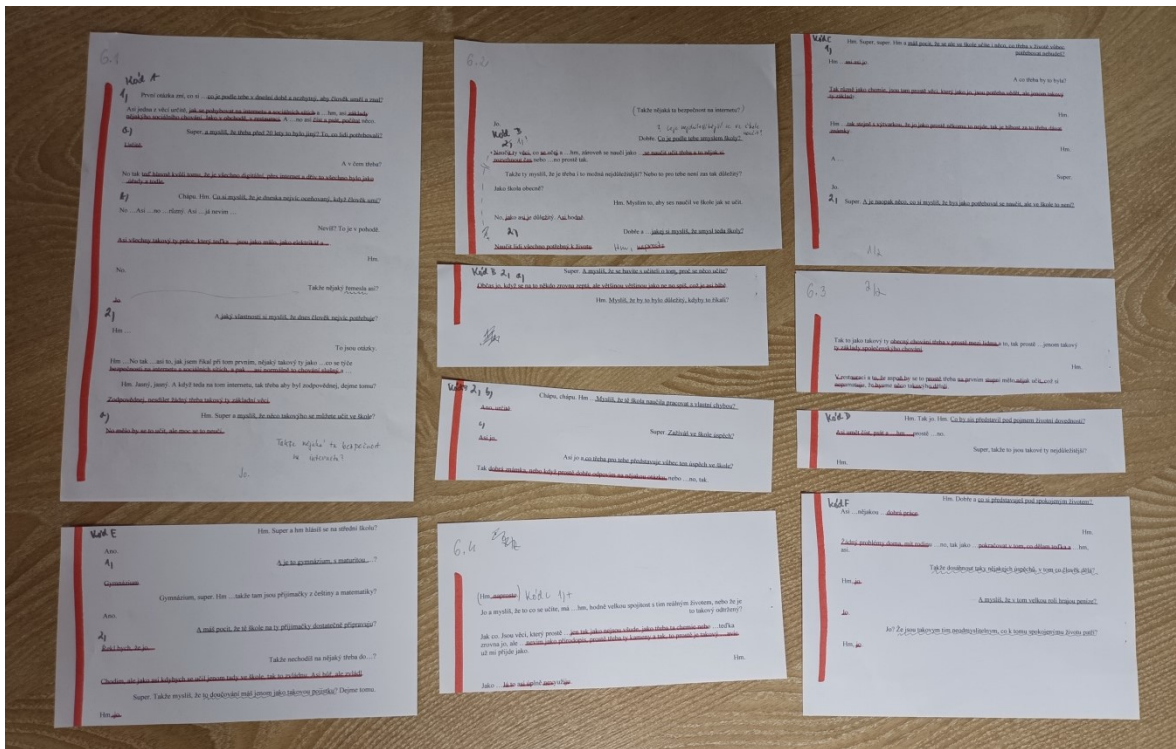
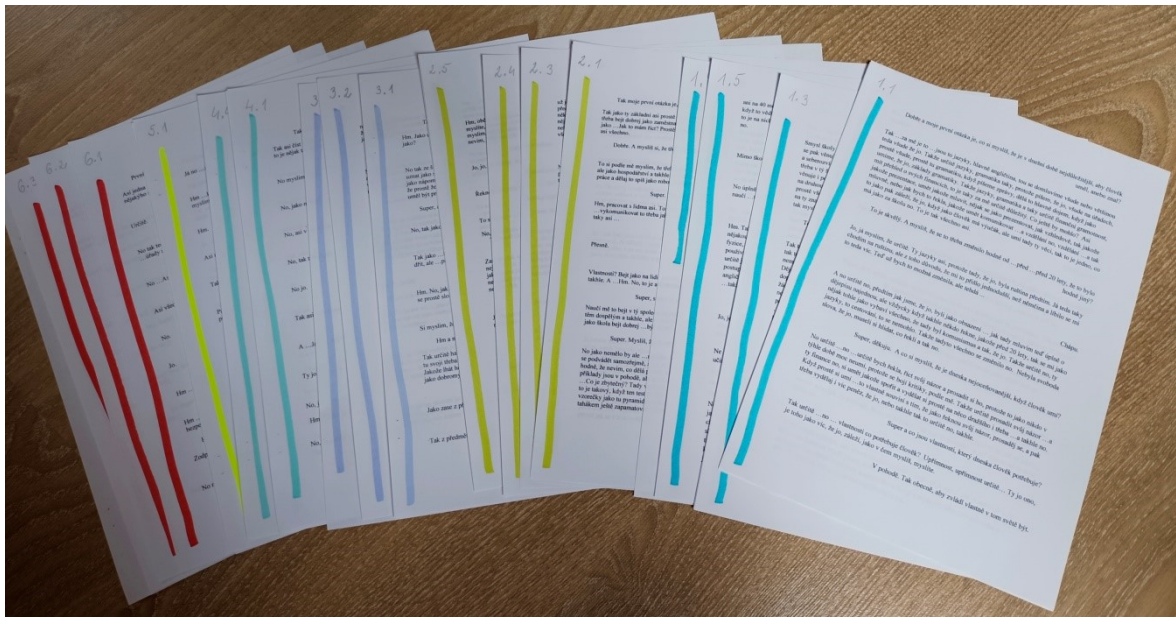
Kód F: Pojetí podoby spokojeného života žáky (a význam peněz k jeho dosažení)

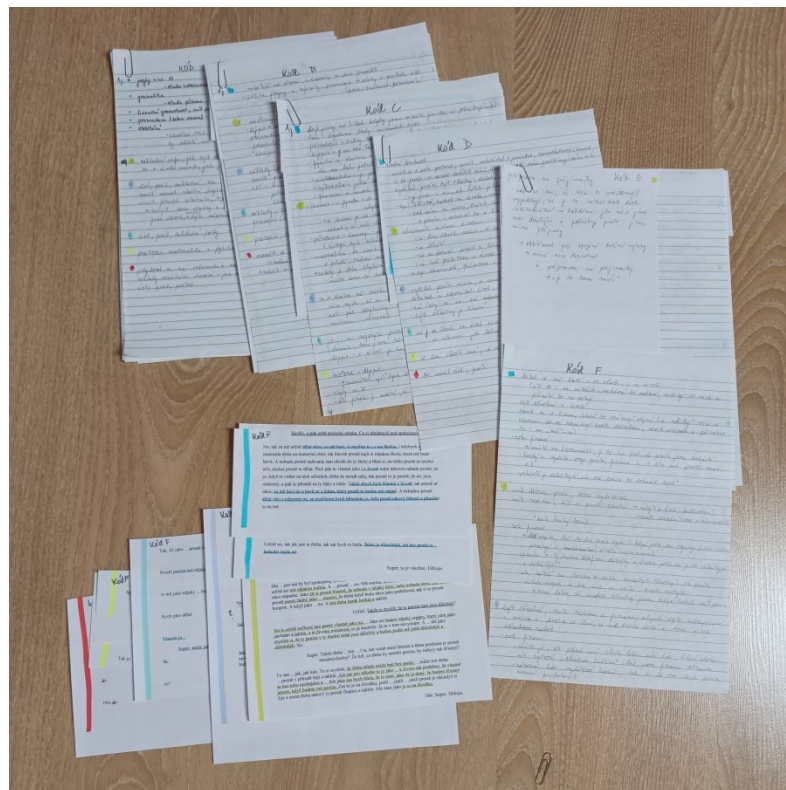
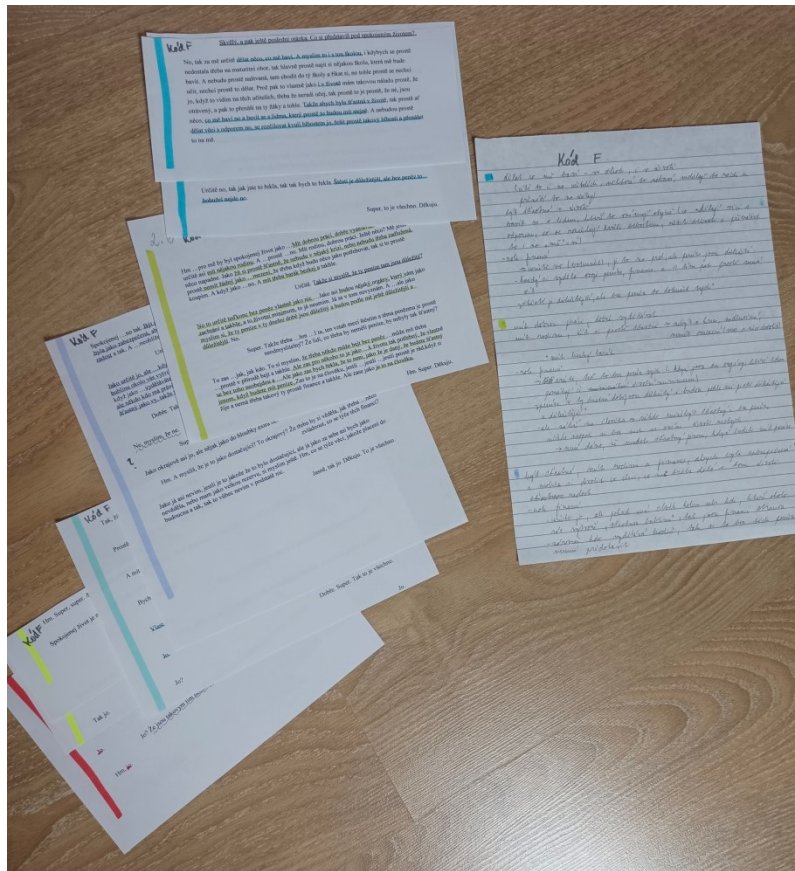
Kód pro zpracování získaných dat v rozhovorech s vyučujícími:

Kód AA: Osobní vize výchovně-vzdělávacího působení

- 1) Cílený výsledek výchovně-vzdělávací činnosti
- 2) Délka praxe
- 3) Vyučované předměty

Příloha č. 2:





Příloha č. 3: Doslovný přepis rozhovorů s žáky

### **Rozhovor modrý (žákyně)**

Dobře a moje první otázka je, co si myslíš, že je v dnešní době nejdůležitější, aby člověk uměl, anebo znal?

Tak ...za mě je to ...jsou to jazyky, hlavně angličtina, tou se domluvíme všude nebo většinou teda všude že jo. Takže určitě jazyky, gramatika taky, protože píšem, že jo, všude na úřadech, prostě všude, prostě tu gramatiku, když píšeme zprávy, dělá to hlavně dojem, když jako umíme, že jo, základy gramatiky. Takže jazyky, gramatika a taky určitě finanční gramotnost, mít přehled o svých financích, to je taky za mě určitě důležitý. Co ještě by mohlo? Asi jakože prezentace, umět jakože mluvit, nějak se jako prezentovat, jak vzhledově, tak jakože mluvně, nebo jak bych to řekla, jakože umět komunikovat ...a vzdělání no, vzdělání ...a tak to jako pak záleží, že jo, když jako člověk má výučák, ale umí tady ty věci, tak to je jedno, co má jako za školu no. To je tak všechno asi.

To je skvělý. A myslíš, že se to třeba změnilo hodně od ...před ...před 20 lety, že to bylo hodně jiný?

Jo, já myslím, že určitě. Ty jazyky asi, protože tady, že jo, byla ruština předtím. Já teda taky chodím na ruštinu, ale z toho důvodu, že mi to přišlo jednodušší, než němčina a líbilo se mi to teda víc. Teď už bych to možná změnila, ale tehdá ...

Chápu.

A no určitě no, předtím jak jsme, že jo, byli jako obsazeni ... jak tady mluvim teď úplně o dějepisu najednou, ale vždycky když takhle někdo řekne, jakože před 20 lety, tak se mi jako nějak tohle jako vybaví všechno, že tady byl komunismus a tak, že jo. Takže určitě no, ty jazyky, to cestování, to se nemohlo. Takže tadyto všechno se změnilo no. Nebyla svoboda slova, že jo, museli si hlídat, co řekli a tak no.

Super, děkuju. A co si myslíš, že je dneska nejoceňovanější, když člověk umí?

No určitě ...no ...určitě bych řekla, říct svůj názor a prosadit si ho, protože to jako nikdo v týchle době moc neumí, protože se bojí kritiky, podle mě. Takže určitě prosadit svůj názor ...a ty finance no, si umět jakože spořit a vydělat si prostě na něco dražšího i třeba ...a takhle no. Když prostě si umí ...to vlastně souvisí s tím, že jako řeknou svůj názor, prosaděj se, a pak třeba vydělaj i víc peněz, že jo, nebo takhle tak to určitě no, takhle.

Super a co jsou vlastnosti, který dneska člověk potřebuje?



Tak určitě ...no ... vlastnosti co potřebuje člověk? Upřímnost, upřímnost určitě... Ty jo ono, je toho jako víc, že jo, záleží, jako v čem myslíš, myslíte.

V pohodě. Tak obecně, aby zvládl vlastně v tom světě být.

Být ...No tak určitě jako nějaká empatie jako nebo jako vcítit se do někoho, jestli je to teda vlastnost.

Hm.

To taky protože ... kdyby sem třeba byla, jakože na nějaký vyšší jako pozici, nějaká manažerka nebo tak, tak aby to dobře fungovalo pode mnou, tak bych určitě chtěla, aby se mi jako ty lidi svěřili s tím ...jakože jak by to chtěli, že jo, takže určitě nějak takhle. A ještě jakože, aby to ne...jako ...aby jako zapadla, aby byl vidět ten člověk. Jakože opak introverta, jestli to můžu takhle říct.

Určitě, určitě.

Tak to no. Jinak laskavost určitě asi možná ještě bych tam dodala, jestli je to vlastnost.

A myslíš si, že ti k tomu pomůže i škola získat takový vlastnosti?

Já myslím, že jo. Záleží určitě jako asi jak jaká, to podle mě není o škole, ale spíš o těch lidech, co tam jsou, co vás prostě naučej, jakože být ...jako takový vlastnosti mít no.

Super. A ty už jsi zmínila vlastně takovou tu trochu průbojnost, tu prezentaci. Tak myslíš si, že vlastně je to dneska nutný, aby byl člověk průbojnej, hádavej až trochu?

Já myslím, že určitě protože člověk, kterej radši jde s davem a neřekne ten svůj názor, tak prostě jde, je ticho a někdo si ho nevšimne, takže určitě když je ten člověk trochu jakože hádavej a drzej, tak podle mě jako se víc ukáže a ty lidi si ho pamatujou pak. Zas ať to není do extrému, to zas ho pak nebudou mít rádi, ale něco takhle to do sebe určitě má no.

Super. A myslíš, že je teda v pořádku, když člověk někdy lže a podvádí?

Záleží v čem teda, když je to třeba malá lež, jakože taková ta milosrdná, jak říká moje babička, milosrdná lež, jakože když se někdo zeptá, jestli mu to sluší nebo jestli je třeba chytrej nebo takhle takový ty otázky a zalže trochu někdo, tak to určitě nevadí, protože už zas nechceme shodit nějakou tu jeho tu, že jo. Ale zase když pak se jedná o nějaký věci

důležitější, tak za mě ne no. I když jako teď se říká, že ve škole jde spíš vo to, jak co kdo líp popíše nebo jak líp podvádí, že jo, to je jasný. Tak kdo to neudělá, že jo? Ale za mě to není dobře no.

Super. Co je podle tebe nejdůležitější se ve škole naučit?

Za mě záleží v jakým, kdo oboru se chce prosadit, že jo, to je jasný, ale za mě to je ...to budem potřebovat všude prostě, čeština a ty jazyky a to se váže i k tý češtině tak ty, že jo, jak děláme ty prezentace a referáty a nevím třeba slohy o nějakých jako pocitech nebo o takovýchhle, tak to je za mě nejdůležitější no.

Super. Co je podle tebe smyslem školy?

Smysl školy ...no ...Tak určitě se asi nějak seberozvíjet, protože záleží, jakože jak kdo, jak se pak věnuje třeba tomu. I když třeba ve škole nedělaj nic, ale pak doma prostě si to vezmou a seberozvídej se doma s tím, tak jako to mi přijde, že to má prostě takový jako možnosti, že třeba v tý škole něco jakože otevrou, nějaký téma a toho koho to zajímá, tak se tomu pak věnuje i po tý škole, jakože třeba si k tomu sedne a takhle no a to mi přijde hrozně super, ale na druhou stranu mě zas hrozně vadí, že v tý škole to je prostě sednou, známka, test a to je prostě všechno no. Nekoukaj úplně třeba co ten člověk jako má v sobě úplně a koukaj jenom na ty znalosti a počítaj ty chyby a podle toho je ta známka no, ale tak to má asi každěj, si to tak myslim no.

To ...si myslim taky. Tak jo. Máš pocit, že se ve škole učíte něco, co v životě potřebovat nebudeš?

Tak to je teda ...tak to je jasný no. Tak kdyby sme se učili jenom to, co budem potřebovat, tak to bysme tady ani nemuseli být, že jo. No tak samozřejmě, tak třeba přírodopis, že jo, jako nemyslím biologii, ale myslím přírodopis, takže třeba šutry, takže mineralogie, petrologie. Dějepis ...záleží jak co, že jo. Samozřejmě je důležitý vědět o historii, ale ne zas úplně tak dopodrobna zase, že jo. Fyzika, chemie, tak to záleží, že jo, pak jakože ...co, no myslím, že žádný vzorečky uhlovodíku nebudu potřebovat v životě, to je jasný, ale jako je dobrý to znát no. Fyzika jako myslím, že všechny ty výpočty o nějakých hmotnostech a tohle taky nebudu potřebovat, ale zase je dobrý vědět, prostě jak to funguje, že jo, ...prostě no. Co ještě? ...Matematika, no tak to je jasný, že jako je potřeba. Je to základní předmět, ale zase všechny ty slovní úlohy o nějakých zahradách jako tak dobře no, tak dobře. Jinak jazyky ...no výtvarku, to taky ne, ale zase to jako podle mě nevadí, jakože se prostě, to je spíš na odpočinek bych řekla. Pracovní činnosti, no to bych tady mohla vyprávět donekonečna, co všechno za předměty, no tak záleží no.



Dobře. A naopak je něco, co ti podle tebe chybí v té škole?

No tak určitě. Jak jsem řekla na začátku ta finanční gramotnost. Ta určitě no. Jako máme teď tady občanskou výchovu, že jo, ale záleží, jaký ten učitel to učí no, když jako ...co jako prostě od té ...jak funguje jako ta země nebo ten daný stát, by mě spíš jako zajímalo, aby to někdo jako rozvedl víc třeba. Jak to funguje i na úřadech. Co po těch 18 nebo 15 letech, co všechno prostě musíme si zařídit, jak prostě se jakože odpojit nebo prostě od rodičů, jakože se od to ...jak prostě začít, nebo takhle prostě nějaký ty ty ...rady no. Nebo jak začít třeba ...začít jakože ...Když někdo nedělá jakože ...státně jakože nemá tabulku jako ...výplatu v tabulkách, tak jak začít podnikat nebo takhle. To je taky podle mě důležitý jako vědět. Možná fakt by tady nebylo tolik jakože firem, který by zkrachovaly, kdyby se to učilo, ale kdo ví no. Tak to určitě mi tady chybí no.

Super. Hm. Co by sis představila pod pojmem životní dovednosti?

No ...Tak určitě asi umět se o sebe postarat no, jakože prostě s těma penězma umět nakládat. Umět si to prostě v životě zařídit sám. Samostatnost, to je podle mě hodně jako ...život podle mě to naučí, jakože až pak, když jdeš úplně na dno a jsem na to sám, musíš to vyřešit sám, tak to je podle mě jakože umění celkem, protože většinou když je někdo na dně, tak potřebuje pomoc od někoho a není samostatnej, což jako neříkám, že je špatně, ale podle mě to je životní dovednost, jak to umět prostě sám si vyřešit problémy. A ...vydělat ty peníze no. A být šťastnej v životě. Dělat, co tě baví. To je takový to no. Tak je to samozřejmě víc, ale ty hlavní podle mě jsou takovýhlesto jako uvědomit no.

Super. A co by z toho bylo úplně to nejdůležitější?

To top nejdůležitější ...Tak teď jako záleží, jestli řeknu buďto peníze anebo štěstí, ale ...já bych řekla spíš to štěstí, nebo ta radost z toho života, jakože umět se na sebe spolehnout, být jakože rád sám se sebou, trávit sám se sebou čas, nepotřebovat k tomu někoho, aby vás zabavil třeba nebo takhle. A pak ty peníze no, ale první podle mě ...když si vyděláme ty peníze, tak pak jsme vlastně šťastní z toho, nebo bysme si ...máme se v životě dobře, takže to pak nějak souvisí podle mě s tím.

Určitě. Taky se chci zeptat, na jakou střední školu se hlásíš? Myslím to, jestli je to s maturitou, vyučákem.

Tak já se hlásím na maturitní obor.

Super. A vlastně zanedlouho budou přijímačky.

Ano.

A tam se taky skládají z češtiny a z matematiky?

Hm.

A máš pocit, že tě na to škola sama dobře připravuje?

No ...jako tak 50 na 50 no. Jako podle mě by to do příštích let měli to udělat jinak trochu. Měli by podle mě už od nějaký 8. třídy třeba tomu trochu nějak ...jakože navazovat za mě, nebo aspoň třeba dělat nějaký takovýhle testy podobný, protože já vim, že třeba ...před půl rokem, že jo, jsem až nějak narazila, že prostě budu dělat vůbec nějaký přijímačky. Jsem říkala ježišmarja, cože? Začala jsem teda chodit na doučování samozřejmě, že jo a tohle, ale vim, že to jako bylo pro mě hrozně těžký se vůbec začít soustředit na to, protože ve škole prostě byly jednostránkové testy, že jo, nebo nějaký diktáty a teď jsem měla tady 8 nebo 9 stránek prostě nějakýho textu, příběhy různý, podnět, přísudek, tady to všechno a byla jsem z toho úplně, že tak to nemám, jako vůbec nemám jako snahu se to naučit, že jo. Teďka to samozřejmě vidím jinak, že jo, ale jako snad ani za rok bych se nenačila na 50 bodů určitě, ani na 40 možná no, možná jo. Ale jako no takhle no. Určitě se na to zaměřit víc no, hlavně když to vědí, že jo, že to budem dělat, tak jako trochu změnit jako tu výuku k tomu no, ale tak to je na nich no. Jenom bych to takhle asi víc ...že by to bylo snadnější pro ty děti pak určitě no.

A to doučování to máš od školy nebo mimo školu?

Mimo školu.

Mimo školu. Super. Tak jo. Bavíte se někdy s učiteli o tom, proč se něco učíte?

No úplně ne asi nebo já myslím, že to spíš jako ani nikoho nezajímá, nebo je to spíš jako naučí ...test, a pak to je prostě vypustí úplně z hlavy, nebo takhle no.

Že tam chybí to propojení s tím reálným světem.

Hm. Tak jako upřímně jako jo, třeba někdy jako nějaký učitel nebo učitelé dává, jakože nějakou vsuvku do toho, že kdy to v reálnym životě můžem využít třeba. Jo, to třeba v tý fyzice, že jo, tak jako dává paní učitelka jakože ...jakože v reálnym životě, kde se to jako používá, nebo kde se to to. Tak to no. V tý matematice já nevim, kde by se to využilo, ale určitě jako to nějaký využití má no. V tý češtině tak to jak se nejspíš píše nějakou ...nějaký postup práce třeba nebo tak to je jako jasný. V angličtině mluvíme, že jo,

konverzujeme v angličtině, abysme se domluvili pak, jakože v cizí zemi. Tak to jako jo, jako jo, ale ne ...takže tak 50 na 50 no.

Super, my vlastně to ...možná nějak vnímáš, ale nemluví se o tom? Možná?

Jo, jo, jo, možná jo no, tak nějak.

Super. A myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?

Ne ...určitě ne. Jako s vlastní chybou, jakože když udělám nějakou chybu, tak jestli se pak učim v tý škole to napravit? Nebo jakože to nějak takhle ...?

No jak to vlastně třeba ty učitelé viděj. Jestli ti řeknou, no to je chyba, to je hrozný. Anebo jestli ti řeknou, jo, to je chyba, tak to máš prostor se zlepšovat třeba.

No tak jako. To je takovej zvláštní ...jsem takhle nad tím nikdy nepřemejšlela, takže teď to jako úplně jako nad tím přemejšlim ...tak určitě mi někdy nějaký učitel už tohle řekl, že to je chyba. To jako nevíš? No tak to je prostě ...dál nejdeš, dál prostě nejdeš, že jo, tady si skončila, nebo dokud se to nenaučíš, tak nejdeš prostě dál nebo takhle, ale určitě mi jako třeba i řekli, že no tak nevádí, tak příště bude třeba jiná látka, kdy to pochopíš. Prostě každému jde něco, že jo no. Ale spíš jako ...zase je to o těch lidech to prostě je no všechno, jak to kdo namotivuje. Takže jako zas 50 na 50 bych řekla no, že jak co no.

Určitě. Takže bys teďkon řekla, že třeba ...by si i sama tu chybu, kterou by si třeba někdy udělala, že by si jí vnímala jako bod, kterej tě může posunout dál i?

Já myslím, že to je o tom, jak je ten člověk nastavenej, i když prostě má vysoký sebevědomí nebo zdravý sebevědomí, tak si řekneme, tohle mě prostě nezastaví, abych jakože šel dál. Ale pak, když je ten člověk, třeba že jo v tý škole, prostě mu řeknou, že nejdeš prostě dál, pak mu třeba rodiče i vynadají doma, že prostě to ...tak si prostě řekne, no tak zůstanu prostě na místě no. To jsem na místě a už se neposunu no, ale je to škoda no. A taky záleží, jestli ten člověk na to má, ale to si nemyslím, že to je o tom zas, podle mě na to má jako všichni, když se do toho nějak opřou zase.

To je super. Zažíváš ve škole úspěchy?

No. Jako tak určitě. Zase jako najde si to svoje místo. Mně teda nejde jako fyzika, matika, chemie, tohleto mi vůbec nejde. To jsem vždycky na trojkách, i když se snažim sebevíc, ale zase třeba chodím do školního parlamentu. Třída mě zvolila, jakože ať jsem zástupce třídy a to jsem dostala, jakože i pochvalu od ředitele nebo od třídního učitele jakože na

vysvědčení, že jako se zapojuju a takhle. Ale spíš jako úspěchy ...no záleží jako jaký úspěchy, že jo, jakože bych byla nějakéj premiant, že bych měla jedničky, tak to určitě ne. A oni o to nějak jako nestojim upřímně nebo tak no. Myslím, že ani ti premianti o to nestojej, že by chtěli jedničky, nebo že by chtěl nějakou, jakože pochvalu, protože to dělají pro sebe hlavně, podle mě pro ten svůj pocit. Takže asi úplně ne, ale tak jako někdy mě občas pochválí někdo, tak mám radost z toho určitě.

Takže je to pro tebe důležitější než ty známky?

Určitě no, určitě. Za mě je důležitější ...je mi jedno, jakou dostanu známku, ale hlavně, že já vim, že jsem pro to něco udělal a že třeba z toho něco fakt umim a pamatuju si to a bude mi z toho něco do života.

Skvělý, a pak ještě poslední otázka. Co si představíš pod spokojeným životem?

No, tak za mě určitě dělat něco, co mě baví. A myslím to i s tou školou, i kdybych se prostě nedostala třeba na maturitní obor, tak hlavně prostě najít si nějakou školu, která mě bude bavit. A nebudu prostě naštvaná, tam chodit do té školy a říkat si, no tohle prostě se nechci učit, nechci prostě to dělat. Proč pak to vlastně jako i v životě mám takovou náladu prostě, že jo, když to vidim na těch učitelích, třeba že neradi učeť, tak prostě to je prostě, že né, jsou otrávený, a pak to přenáší na ty žáky a tohle. Takže abych byla šťastná v životě, tak prostě ať něco, co mě baví no a bavit se s lidma, který prostě to budou mít stejně. A nebudou prostě dělat věci s odporem no, se rozčilovat kvůli blbostem jo, řešit prostě takový blbosti a přenášet to na mě.

Určitě a myslíš, že v tom teda hraje roli i ty ...peníze? Ty finance?

Určitě no. Jako nerada to říkám takhle, že jo, jak je takový naprd jako říkat, že no prostě peníze jsou důležitý, ale bohužel to tak je no. Jako byli tady komunisti, že jo, který jako chtěli, aby všichni měli jako stejný peníze, aby si mohli dovolit jako stejný věci, ale nefungovalo to, takže to prostě muselo být takhle no, že každej si prostě vydělá jako nějaký svoje peníze, svoje finance, tak to musí pak ...pak prostě s tím žije takhle no. Bohužel.

Takže potom, když bys měla vlastně upřesnit, co je důležitější, jestli to štěstí, anebo ty peníze, tak už jsi tak jako řekla, že spíš to štěstí, ale že to bez těch peněz nejde.

Určitě no, tak jak jste to řekla, tak tak bych to řekla. Štěstí je důležitější, ale bez peněz to bohužel nejde no.

Super, to je všechno. Děkuju.

### **Rozhovor jablečně zelený (žákyně)**

Tak moje první otázka je, co je podle tebe v dnešní době nezbytný, aby člověk znal a uměl?

Tak jako ty základní asi prostě informace, prostě aby věděl ...prostě ty základní věci. Potom jak třeba bejt dobrej jako zaměstnanec a v tom životě se jako uživit' a nějak jako pracovat ...nějak jako ...Jak to mám říct? Prostě bejt dobrej i třeba zaměstnavatel místo zaměstnance a ...no, to je asi všechno.

Dobře. A myslíš si, že třeba před 20 lety to bylo jiný? To, co lidi potřebovali v životě znát a umět?

To si podle mě myslím, že třeba před 20 lety bylo hlavní to jako ...nevím, jestli to neřeknu blbě, ale jako hospodářství a takhle. A teďkonc to je spíš víc jako na ty technologie, že nejsou ty ruční práce a dělaj to spíš jako roboti a takhle.

Super. Hm. Co si myslíš, že je dneska nejvíc oceňovaný, když člověk umí?

Hm, pracovat s lidma asi. To jako spolupracovat a takhle obecně. Pak třeba jako vy ...vykomunikovat to třeba jako jazyky a takhle. A no. A potom jako taky ručně stručně, to je taky asi ...

Umět to i s rukama.

Přesně.

Skvělý a jaký vlastnosti podle tebe asi dneska člověk potřebuje?

Vlastnosti? Bejt jako na lidi, prostě jako v pohodě, že třeba se umět jako ve společnosti chovat a takhle. A ...Hm. No, to je asi všechno, nic jinýho mě nenapadá.

Super, super. A myslíš, že ti k tomu pomůže i škola, že tě to nějak jako naučí?

Naučí mě to bejt v tý společnosti třeba. A ...V tý společnosti bejt, potom třeba jak se chovat k těm dospělým a takhle, ale to pak je podle mě na rodičích občas nebo většinou. A ...Naučí mě jako škola bejt dobrej ...být dobrý zaměstnanec, ale to je tak všechno, co podle mě co mě naučí.

Super. Myslíš, že, k těm vlastnostem ještě, že třeba je v pořádku, když někdo podvádí?

No jako nemělo by ale ...myslim si, že jako kdo umí, umí prostě. Že si říkám jako, že nemělo by se podvádět samozřejmě, ale v určitý míře, jakože třeba když někdo prostě jako podvádí, jakože hodně, že nevim, co dělá prostě, tak to je špatný, ale když třeba to ...nevim, to nevim, jaký příklady jsou v pohodě, ale když třeba u testu bude podvádět, kterej je třeba zbytečnej třeba ...Co je zbytečný? Tady ve škole. No ...Třeba fyzika nebo chemie. Tak ...tak tam si myslim, že to je takový, když ten test je fakt těžkej a ty učitelé to dávaj fakt těžký, tak když si napíše třeba vzorečky jako tu pyramidu a takhle, tak to je, myslim, že se dá ještě to ...v pohodě a že se tím tahákem ještě zapamatoval a třeba to nebude potřebovat.

To je taky pravda a myslíš, že teda v dnešní době třeba člověk potřebuje i to bejt průbojněj,  
hádavej až takovej?

Jako podle mě jo, protože dnešní doba, jakože to je takový, že když něco chceš, tak si o tom musíš říct, že ti to jako nikdo nenabídne, nebo takhle a ...ale jako ne, aby byl takovej, že až vyčítavej a prostě aby všechno dělal a takhle.

Super a hm, co myslíš, že je ...že vlastně je nejdůležitější se ve škole naučit?

Nejdůležitější ...Jako teďkonc obecně jako na základní nebo i na střední?

Na základní.

Jo. No asi ty všeobecný informace. To si myslim, že jako důležitý, že ...si myslim, že třeba mě dějepis nebavil a teďkonc když se bavíme o druhý světový válce, tak mě to baví a říkám si, jako je to důležitý, abysme se z toho jako použili. Tak to si myslim, že je důležitý jako třeba dějepis a ...ještě jednou, jak byla ta otázka prosím? To si myslim, že je jako důležitý, že?

Co je nejdůležitější se naučit ve škole?

Jo. Hm, pak jako určitě se nějak srozumitelně vyjadřovat, jako nedělat chyby, hrubky. To je, myslim si, že důležitý, protože no ...to je prostě důležitý. Potom nějakou jednoduchou matematiku, si taky myslim a za mě je asi nejdůležitější ve škole zeměpis, protože jako ty zeměpisný pojmy jsou, si myslim důležitý a prostě když někdo neví, kde co je, tak je to takový divný.

Na jaký planetě to vlastně žije, že jo?

Přesně.

Super. A jakej teda smysl podle tebe má chodit do školy?

Hm ...smysl jako ...Co za jakym účelem? Nebo jako? Asi ...Hm

V pohodě, klidně přemýšlejte, to je v pořádku.

Já nevím teď konc. Hm ...Nějak jako si nastavit ten čas, že třeba prostě mám teď 6 hodin se učim, a pak jako jdu něco, takže naplánovat si to jako, že to bude, jak třeba ty rodiče vstávají do školy, tak jako že si to natrénuje. Ale nevím, jestli to je dobře v 8 už ve škole bejt. A ...smysl to má ...jako ...Je dobře, že chodíme do školy, že jako fakt se to naučíme, ale zas si myslim, že tady nějaký jako předměty dost chyběj, že třeba ...mám upřesnit?

Určitě. Já se na to dokonce i potom ptam, tak klidně s tím můžeme začít.

Tak třeba si myslim, že tady ve škole chybí, jak se v životě uživit, jak prostě hospodařit s penězma. Hm ...potom ...No hospodařit s těma penězma. To si myslim, že je důležitý. Potom prostě jak to v tom světě žije. Protože jako mě připadá, že v tý škole nás učí, jako co už bylo a co už je prostě takhle daný a neučej třeba jako co se teď konc ve světě děje, že abysme měli nějakou představu o tom, co se v tom životě děje. A ...potom určitě nějaký podnikání. Třeba když by někdo chtěl bejt podnikatel, tak třeba prostě naučit ...naučit ty základní informace, ať maj nějakou představu o tom prostě, jaký by to bylo, ať třeba nenastupujou na školu, a pak je to třeba nebude bavit, protože nevěděli, jaký to je a ...Hm ...no ...Ještě co tady chybí? No, to je asi všechno, jestli mě ještě něco napadne, nevím.

Super a co myslíš, že teda, ty už jsi tak zmínila tu chemii a fyziku, že jsou takový zbytečný. Myslíš, že ještě něco dalšího tak jako je tady tak navíc trochu?

No ...Ta chemie si myslim, že je trošičku navíc, ale zase jako je dobře, že jí máme, že třeba víme prostě, co je jedovatý, na co nemůžem šahat, že kdybysme se potom dostali jako k styku, tak nás to může otrávit a takhle. Tak to si myslim, že je důležitý zas jako nějak. Fyzika ...Ta si myslim, že je do určitý míry důležitá taky, že bych si řekla, že jako něco je zbytečný a něco je jako zas důležitý. Hm a potom ...si myslím, že třeba kameny ...je to zbytečný, takže třeba přírodopis teď v tý devítce je takovej zbytečnej, že jako se bavíme i o těch geologickech vědách jako ta zeměřesení a takhle, tak to si myslim, že jsou prostě jako všeobecný. Ale třeba ametyst a ty mě to nezajímá, jakože to si myslim, že to takový nedůležitý. Ale ...zas třeba v tý osmičce nebo jo v tý biologii, tak ta byla důležitá. A ...ještě mi připadá trošku zbytečná matematika, i když jako mě baví, ale připadá mi zase



do určitý míry ...jako v životě ani třeba moje rodiče se nepotkali s rovníčkama, aby nějak to jako dávali no. Ale jako ta matika mě celkem baví, tak proto to možná neříkám, takže. Ale taky do určitý míry mi připadá zbytečně. Jako s procentama v pohodě, přepočítat si jestli vám třeba prodavačka vrátila dobře, to je taky důležitý, ale ...no, ale ...jinak bych to to taky nedávala.

Super, takže je to spíš o tom, že už je toho moc a některý ty věci jsou takový moc odborný a k ničemu.

No jo no. Přesně, přesně. Že bych to třeba tím právě nahradila, tím ...těma věcmi jako důležitějma. To hospodaření a takhle ...ty finance no.

Super. Hm. Co by sis představila pod pojmem životní dovednosti?

Hm. Životní dovednost? Jako ...nevím, jestli to teď říkám dobře, ale mi to připadá, jako že co ten člověk jako životní dovednosti, co ten člověk za tu dobu co žije, jako zažil a ty zkušenosti co jako pobral a ...hm ...Co jako dokáže a no ...dokáže a že třeba když něco zkazil, tak si dokáže z toho poučit a takhle a že prostě o tom světě jako ví, co ...co jako dělat a takhle no. Jako má představu o tom v životě.

Super. A co by ti z toho přišlo jako úplně to nejvíc důležitý? Kterou jako životní dovednost, kterou ten člověk získal, je pro něj ta nejdůležitější?

Ty zkušenosti asi bych řekla, protože ...si myslím, že ty zkušenosti tě naučej a vlastně budeš mít vlastně představu o tom životě a poučíš se vlastně z těch dovedností a prostě no ...a poučíš se z toho. No.

Super. Hm. Hlásíš se na střední školu?

Asi ...

A na jakej typ? Jestli je to s maturitou, s výučním listem?

S maturitou.

S maturitou, super.

Gymnázium tady mělnický.

Jo? Super. A jak vlastně tam vypadají ty přijímačky na ten gympl? To je matika čeština?

Matika čeština no. No jo a žádný pohovor ani motivační dopis tam není, takže dobrý.

Super. Aspoň ...něco. A jak se připravuješ na ty přijímačky? Myslíš, že ti stačí to ze školy nebo máš nějaký doučování?

To nestačí ze školy, si myslím, že to určitě nestačí ze školy ...mě mě osobně by to nestačilo. Chodím na doučování a ještě se učíme jako doma a ...mám takovouhle bichli těch přijímaček, takže mám jich dost no. Ale ta škola ...ta škola by ...jako ta škola vás něco naučí, ale myslím si, že jako v tý devítce musíte pokračovat dál a nemá jako čas ještě připravovat na ty přijímačky, že třeba ještě musíme něco doprobrat, když jsme byli třeba pomalý. Ale jako teď konc třeba na matematiku a na češtinu už jako s paní učitelkama děláme něco, že si procvičujem a takhle, ale nestačilo by mi to.

Určitě, a to doučování máš od školy nebo mimo školu?

Jak od školy?

Jako jestli tě doučuje některý z vyučujících?

Jo, jo takhle. No ...chodim v pondělí 1 hodinu tady. Tady paní učitelka mě doučuje na matematiku, ale zbytek tejdne chodim pryč.

Hm. Super, takže máš takovej pocit, že spíš je toho v tý devítce už tolik moc, že ty učitelé v podstatě nemají ani čas vás připravovat.

No, jako jo. Jo a myslím si, že ty předměty, tu matematiku a češtinu, nemáme tak často týdně, abysme potřebovali, že to prostě jako nestíháme a máme i třeba fyziku a takhle. A ty učitelé nám dávaj písemky ...

Chápu.

Takhle. No, to je asi tak všechno.

Super, super. A bavíte se někdy s učiteli o tom, proč se něco učíte?

Hm, občas nám řeknou, k čemu nám to bude a ...vždycky třeba na fyziku začínaj: Teď si myslíte, že vám to k ničemu nebude, ale jako fakt to k něčemu bude. Takže to jako ...To si myslím, že jako něco říkaj, že to je jako užitečný a takhle. A něco říkaj, že to bude pak, takže to nevim, jestli bude to ...fakt využiju.

Určitě, takže spíš většinou řeknou: No a to budete potřebovat, ale neřeknou proč.

Jo, jo, jo. Přesně. Jo, jo.

Super.

Řeknou: No ještě to teď konc nebudete potřebovat, ale pak budete.

To je super. Hm. Myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?

To si myslím ... Jakože jak s vlastní chybou? Jenom to ...

No, když třeba uděláš nějakou chybu, co třeba ty učitelé většinou udělaj? Řeknou ti, to je špatně? To musíš zlepšit. Anebo ti řeknou, to je v pořádku, to prostě k životu patří a je to tvůj prostor k tomu se zlepšit?

Zas jako jak kdy. Někdy řeknou, že prostě to je jako ... to se musím prostě naučit a bez toho to nejde dál. A ... někdy jako ... když to nejde, tak když to třeba celý třídě nešlo, tak se na to zas jako znova podíváme a procvičíme si to. Ale ... myslím si, že s tou vlastní chybou nás moc nenaučili pracovat, že prostě to je jenom, že se to prostě musíme natvrdo naučit a bez toho nejede vlak. Takže ... si tak myslím.

Myslíš, že ve škole zažíváš i úspěch?

Jo, to určitě. To asi ... si říkám, že když se mi třeba povede nějaký těžkej test, tak si řeknu ... tak mam radost.

Tak super.

No.

Takže to pro tebe ten úspěch ve škole představuje i to, že uspěješ v nějaký třeba zkoušce?  
Nebo testu?

Jo, to jo, to určitě.

Super. Hm. Co si představuješ, je to poslední otázka, pod spokojeným životem?

Hm ...pro mě by byl spokojenej život jako ...Mít dobrou práci, dobře vydělávat. Hm, potom určitě asi mít nějakou rodinu. A ...prostě ...no. Mít rodinu, dobrou práci. Ještě něco? Mě ještě něco napadne. Jako žít si prostě šťastně, že nebudu v nějaký krizi, nebo nebudu třeba zadlužená, prostě nemít žádný jako ...mezení, že třeba když budu něco jako potřebovat, tak si to prostě koupim. A když jako ...no. A mít třeba barák hezkej a takhle.

Určitě. Takže si myslíš, že ty peníze tam jsou důležitý?

No to určitě teďkonc bez peněz vlastně jako nic ...Jako asi budou nějaký orgány, který vám jako zachrání a takhle, a to životní minimum, to já neumim. Já se v tom nevyznám. A ...ale jako myslim si, že ty peníze v ty dnešní době jsou důležitý a budou podle mě ještě důležitější a důležitější. No.

Super. Takže třeba ...hm ...I ta, ten vztah mezi štěstím a těma penězma je prostě neodmyslitelný? Že lidí, co třeba by neměli peníze, by nebyly tak šťastný?

To zas ...jak, jak kdo. To si myslim, že třeba někdo může bejt bez peněz ...může mít třeba ...prostě v přírodě bejt a takhle. Ale zas pro někoho to je jako ...k životu tak potřebný, že vlastně se bez toho neobejdou a ...Ale jako zas bych řekla, že to není, jako že je daný, že budete šťastný jenom, když budete mít peníze. Zas to je na člověku, jestli ...jestli ...jestli prostě je rád, když si žije a nemá třeba takový ty prostě finance a takhle. Ale zase jako je to na člověku.

Hm. Super. Děkuju.

### **Rozhovor fialkově modrý (žákyně)**

Takže ta první zní, co je podle tebe v dnešní době nezbytný, aby člověk uměl nebo znal?

Hm. Jako uměl, jako takový ty ...jako věci třeba ze školy nebo jako ...jako vlastnosti prostě jako?

Hm. Oboje.

No tak ze školy, že jo, třeba číst psát prostě takový ty základní jako věci. A ...třeba jako umět uznat jako svojí chybu. Hm ...umět jakoby pomoc ostatním, nějak prostě vyslechnout, být nějak jako nápomocný a užitečný, jenom třeba ne jako z hlediska třeba jako ...vědomostí jako známek, že prostě že jako jsem chytrá, že mám dobrý známky, ale i být jako ...užitečná jako člověk jako uměl být prostě nápomocná prostě a tak.

Super, a myslíš, že třeba před 20 lety, přibližně, to bylo hodně jiný, to co člověk potřeboval v životě?

No, tak jako hodně jiný ...Ty základy jsou podle mě furt jako stejný.

Co si myslíš, že je teď konc nejvíc oceňovaný, když někdo umí?

Tak jako ...být jako pracovitý, si myslím jako celkově. Prostě umět jako fakt na něčem třeba dřít, ale ...právě být jako ochotný, prostě pomáhat ostatním a tak.

Super. Hm. Teď k těm vlastnostem jaký si myslíš, že dneska člověk potřebuje?

Hm. No, jak to říct ...jako být tak nějak jako odolný vůči nějakým jako věcem, jako ne ze všeho se prostě složit. A právě jako nápomocný. Nevím, třeba empatický a tak no.

A myslíš, že ti k tomu může pomoci škola se vlastně ...takový vlastnosti získat?

Si myslím, že do určitý míry jako určitě jo.

Hm a myslíš, že k dnešnímu životu člověk potřebuje taky ...sem tam lhát nebo být hádavý?

Tak určitě hadavý jako jo. Jako ani ne třeba hádavý, ale jako umět jako dupnout a ukázat si jako tu svoji třeba pravdu, nebo to, co si jako myslí. Ale ...jako lhát, to je takový jako těžký no. Jakože lhát hodně a v takových těch závažných věcech asi ne, ale některý lži jsou prostě takový jako dobromyslný no. Takže jako.

Určitě. Hm. Co je podle tebe nejdůležitější se ve škole naučit?

Jako zase z předmětů? Nebo z toho jako ...?

I z předmětů i tak obecně.

Tak z předmětů ...asi fakt jakože základy, že jo. Tak jakože ...na tý základce stoprocentně, a pak na tý střední, prostě to co fakt jako asi budeme jako využívat v tom životě. Jakože když někdo ví, že prostě určitý věci potřebovat nebude, tak si myslím, že jako není důležitý, aby je prostě znal jako hodně do hloubky. A k těm vlastnostem jako umět třeba pracovat jako v kolektivu no.

Hm. Jakej je podle tebe smysl školy teda potom?

No tak, aby jsme se něco naučili, jakože ať už do toho života, tak z těch věcí jako z předmětů, aby prostě z nás jednou jako mohlo něco bejt, abychom byli dobří v určité oblasti jako nějakých věcí. A ...Nevim, o tom to asi je, aby jako ...jsme prostě byli chytřejší, aby tady nebyla jako za mě ...prostě lidi, co jako vůbec neuměj no.

Jo, na to už jsi taky trochu narazila, na to ...máš pocit, že vlastně se ve škole učíte něco, co vůbec ve škole, teda, v životě potřebovat nebudeš?

Tak ...ono ze začátku se to jakože ...že my nevíme, co pak jako z nás bude, že jo. Tak jako ze začátku se říká, že základy, že? Takže bereme, že to jsou teda základy, že to budeme potřebovat, ale teď už třeba v tý devítce si myslím, že každý už trošičku aspoň malinko máme našlápnuto prostě tam, kam bysme jako chtěli směřovat. A ...myslím si, že prostě když už nám třeba něco nejde, tak víme, že se tomu jakoby nechceme věnovat, tím pádem prostě ...určitý jako věci si myslím, že jsou pro některé jako fakt zbytečný.

Že třeba něco se bere až zbytečně moc do hloubky.

Hm. Jo, určitě.

Super a je tu naopak něco, co třeba myslíš, že by si v životě potřebovala, ale škola tě to neučí?

Hm. Podle mě víc ...jakože ty předměty nebo věci zaměřený na tu naši osobnost, abysme se víc jako poznávali jako osobně nebo i ty ostatní. Umět se prostě jako chovat k těm lidem v tom našem kolektivu.

Super. Hm. Co by sis představila pod pojmem životní dovednosti?

No tak asi třeba vydělat jako peníze něčím, co umim. Ale zároveň jako ...dokázat si ten život uspořádat tak, abych byla šťastná já, ale zároveň i v podstatě jako lidi kolem mě, pak třeba v budoucnu, že jo, děti, ale i jako rodina, aby prostě se nedívali jakoby na někoho ...jako by se měli, já nevím, stydět, nebo prostě někdo, kdo dělá něco špatného. Takže asi tak no.

Hm. A je třeba z toho něco, co vnímáš jako úplně top, jako ten základ?

To ...to asi ne, protože jako každý má tu hranici jako štěstí nějak jinak. Teď já si taky představuju, jak bych jako nějak ideálně mohla žít, ale za pár let se to jako můžu změnit, takže prostě asi jako být šťastný no, je hlavní.

Dobře. A ...taky se tě chci zeptat, jestli se hlásíš na střední školu?

Ano.

A případně je to škola ...gymnázium? S maturitou nebo výuční obor?

Jsou všechny s maturitou, ale gymnázium to není ani jedna.

Dobře. A ...hm, tam jsou přijímačky z češtiny a matematiky?

Ano.

A máš pocit, že tě na to škola tady dobře připravuje?

Z češtiny bych řekla, že určitě jo. A ...z matematiky to těžko říct, jako já jsem na ni nikdy nebyla nějak dobrá, tím pádem mám možná pocit, že určitý věci neumím tak, jak bych chtěla, ale asi ...to není jako vina učitelů nebo tak. Já mám ...prostě mi to jako tolik nejde jako ta čeština třeba.

Chápu. Takže nechodíš někam na doučování?

Jo. Chodím na matiku i na češtinu.

A úplně mimo školu?

Úplně mimo školu.

Úplně mimo. Dobře. Hm. Tak jo. Máš pocit, že se s učitelem bavíte o tom, proč se něco učíte?

No tak jak s kterýma. Oni někteří o tom moc jako mluvit nechtějí, že jsou jakože ...mají striktně daný, že se to jakoby musíme naučit a že jako je nezajímá proč nebo tak. Prostě oni už to taky dělají x let, tak jako už to nehodlají měnit, ale ...jako někteří nám to asi jako zdůvodňují nebo zdůvodňovali párkrát, ale jako většina moc ne.

Hm. Super a myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?



Jo, myslím, že jo.

Super. Hm. Zažíváš ve škole úspěch?

Jakože v jakém slova smyslu? Jako ta známkový úspěch, nebo ...?

To ...to je na tobě. Co ...co pro tebe třeba představuje ten úspěch ve škole?

Tak za mě z mého pohledu ne, protože prostě nikdy jsem nebyla extra nějak chytrá, nikdy jsem jako ...já nevím ...Hm. Někteří jakože třeba prezentují školu v určitých prostě věcech, tak tam jako to jsem nikdy nebyla, protože nikdy mi nic jako nešlo jako extra, že bych to mohla jako prezentovat někde. A zároveň jako i v tom kolektivu ...jsem, jakože nezažívala v poslední ...jako dobu nějaký jako úspěch dejme tomu, že bych se jako bavila s hodně lidma, nebo že bych jako se tady měla, já nevím, dobře nebo tak, takže jako ne.

Dobře a myslíš, že třeba ...hm, učitelé, když uděláš nějakou chybu, dejme tomu, třeba na to reagují pro tebe příjemně, nebo spíš nepříjemně?

To záleží právě jako v čem no, protože ...někde ne, ale někde jsou s tím prostě v pohodě a jsou nám jako nápomocný.

Super. Hm. Co si teda představíš jako spokojenej život?

Spokojenej ...no tak. Být prostě šťastná. Mít jako ...rodinu, finance na to, abych prostě ...jsem byla jako zabezpečená, abych si mohla dovolit to, co chci, co mi jako v tom životě třeba dělá radost a tak. A ...neohlížet se jako za zbytečnými věcmi prostě no ...nevím, jak to jako ...

Určitě. Takže si myslíš, že tam třeba ty finance hrajou velkou roli ...v tom?

Jako určitě jo, ale ...když prostě kolem sebe jako máte lidi, kteří vám ...tou šťastnou jako bublinu okolo vás vytvoří, tak pak ty finance už jdou podle mě tak jako stranou, ale zároveň když jako ...vyděláváte hodně, tak samozřejmě si to pak jako bez těch peněz neumíte představit, ale někdo kdo má právě jenom tu šťastnou rodinu a nemá třeba tolik peněz, tak je ale třeba stejně šťastný jako vy, takže to jako ...se uvidí teprve asi.

Dobře. Takže k tomu úplně spokojenému životu ty peníze třeba někdo ani zas tak moc nepotřebuje.

Ne, myslím, že ne.

Super a myslíš teda, že ...hm, co se týče těch financí, že se o tom ve škole učíte?

Jako okrajově asi jo, ale nějak jako do hloubky extra ne.

Hm. A myslíš, že je to jako dostačující? To okrajový? Že třeba by si věděla, jak třeba ...něco zvládnout, co se týče těch financí?

Jako já asi nevím, jestli je to jakože že to bylo dostačující, ale já jako za sebe asi bych jako nevěděla, nebo mam jako velkou rezervu, si myslím ještě. Hm, co se týče věcí, jakože placení do budoucna a tak, tak to vůbec nevím v podstatě nic.

Jasně, tak jo. Děkuju. To je všechno.

### **Rozhovor tyrkysově zelený (žák)**

Tak první otázka, co je podle tebe v dnešní době nezbytný, aby člověk uměl anebo znal?

Tak asi číst a psát. Jako nějaký základní počty. A ...tak asi všeobecně, aby něco jako věděl. No, to je nějak tak asi všechno.

Dobře. A myslíš, že třeba se toho hodně změnilo od posledních 20 let třeba?

No myslím, že jo.

A třeba v čem?

No, jako někteří ...někteří lidé už jsou jako ...jakože hloupější jo nebo tak. Jo.

Myslíš, že teda dřív byly chytřejší?

No, asi v nějakých věcech jo.

A v jakých třeba?

No, tak třeba jako všeobecně třeba ...jako v těch jako dějepisu zeměpisu a tak. Že ...no.

Že už se toho i třeba víc ví, tak proto toho víc lidí vědí?

No jo.

Jo. Hm, co si myslíš, že je dneska nejvíc oceňovaný, když člověk umí?

Tak asi jako řemesla.

Hm.

A ...Jako ...když třeba je v nějaký jedný jako věci jako dobrej oproti ostatním.

Hm. A jaký vlastnosti dneska třeba člověk nejvíc potřebuje?

Ty jo. No ...tak ...Asi jako ...Tak jako zručnost a ...A jako bejt trochu chytřej nějak aspoň.

Myslíš, že ti k tomu teda může pomoci škola, takový vlastnosti získat?

No, jako bejt chytřej, tak to určitě jo. No a v tý jako zručnosti, tak to spíš jako ty ...jako učiliště.

Hm. Určitě. A když jsme u těch vlastností, myslíš si, že je v pořádku, když třeba člověk v dnešní době někdy podvádí, trochu lže?

No, tak někdy jako jo.

Někdy tak trochu?

No.

Myslíš, že je to třeba už i nezbytný, aby někdy sem tam člověk podváděl?

Tak zase třeba tady ve škole, tak jako radši budu podvádět, než abych dostal pětku.

Hm. To chápu. Hm. Co si myslíš, že je nejdůležitější se ve škole naučit?

Tak jako ty základy no. Psaní počítání. Čtení.

Hm.

Jako tak trochu ten pravopis no, v tý češtině.

A hm, co si myslíš, že je smysl školy, docházení do ní?

Tak jako připravit nás na práci a zaměstnání ...na zaměstnání. Jo.

Máš pocit, že třeba ve škole se učíte něco, co v životě nebudeš potřebovat?

Jo.

Je toho hodně?

No tak jako ...jako ...Jako v nějakých předmětech jo, ale v některých moc ne. Třeba jako v chemii, tak tam většinu věcí už já nebudu potřebovat.

Hm. Chápu. A ještě nějaký jako předmět, který ti přijde, že teda v tomhle je ...

Tak jako třeba ten dějepis, jako něco ...mě to teda celkem baví jo, ale vlastně jako v životě mi je to k ničemu no.

Chápu a na druhou stranu máš pocit, že třeba by si potřeboval něco znát nebo umět, ale ve škole se to vůbec naučíte?

No třeba finanční gramotnost.

Hm. A kromě toho ještě něco?

No, tak třeba jako jako mezilidské vztahy. Tak.

Hm. Třeba, v kterých předmětech myslíš, že by se to mohlo učit? Že by to tam mohlo zapadat?

Tak ty vztahy, tak to třeba jako v občanský výchově a ...Ta gramotnost, no ...možná v matice, ale no ...

Trochu to tam ...tam směřuješ, že jo. Super. Hm. Co by sis představil pod pojmem životní dovednosti?

Životní dovednosti?

Hm.

No, tak ...tak, tak to nevím ...jako ...Třeba ...někdo že něco někomu jako de, že třeba ...V životě, že se toho ...že se za život něco naučil, tak.

Že nějaký životní zkušenosti?

No, tak.

Dobře. A co si myslíš, že by takovou zkušeností mohlo být?

Tak ...třeba ...že někomu jde dobře jako ...nevím napájení kabelu jako s elektřinou tak něco takovýho.

Hm. Dobře. Myslíš, že je tu třeba nějaká životní dovednost, kdybysme to tak nazvali, která je pro nás pro všechny nezbytná?

Ne, to ne.

Dobře. Hm. Hlásíš se na střední školu?

Jo.

A je to střední škola s maturitou nebo výučním oborem?

S maturitou.

Super. Takže jsou tam přijímačky z češtiny a matematiky?

(kývnutí, že ano)

Tak jo. A myslíš, že tě třeba škola dobře připravuje na ty přijímačky?

No, jako ...myslím si, že to je hlavně o učiteli, jako kterej jak. A ...jako v matematice celkem jo. V tý češtině ještě možná trochu.

A chodíš teda na nějaký doučování?

Jo.

Jo a úplně mimo školu nebo i v rámci školy?

No vždycky na matiku ...v pondělí jako v rámci školy nám tady paní učitelka dělá doučování a jinak mimo školu.

Dobře, dobře a máš pocit, že se s učiteli bavíte o tom, proč se něco učíte?

No, někdy jo, když třeba někdo řekne, jakože k čemu mi to bude? Nebo nějak tak.

Tak řeknou, to budete určitě potřebovat, že jo?

No.

Ale že by vám třeba vysvětlili, že tohle uplatníte ...dejme tomu třeba zrovna v tý ...v těch  
financích?

No ...tak ...To nějak myslím, že v chemii nebo ve fyzice jsme něco takovýho, že nám říkala jednou, no.

Jo. Super, že to je ...jako využijete přímo v něčem konkrétním?

No, že to budeme potřebovat daleko na střední škole ...A ...jako někdo i v životě, že třeba někdo bude chemik, nebo nějak tak.

Super a myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?

No ...jo myslím, že jo

Super, takže myslíš, že třeba když uděláš něco špatně, tak že na to učitelé reagují nějak jako normál nebo normálně ...příjemně třeba? Že ti řeknou, no tak to nevádí, tak třeba se ti to nepovedlo, ale tak příště už to bude lepší, nebo ...?

No jako to ...jak kterej učitel. Jako někdy jo, ale to asi někdy moc ne.

Hm. Že spíš řeknou, no to ale budeš muset prostě umět třeba něco a bez toho to nejde.

Jo.

Máš pocit, že ve škole zažíváš úspěch?

No moc ne.

Moc ne. A co třeba takovej úspěch by to vůbec pro tebe byl v tý škole?

Tak třeba ...nevím, tak jestli ... Tak když jako asi se mi něco povede a dostanu z toho jako dobrou známku třeba. Jako když v něčem vyhraju takhle nějaký jako soutěž, že děláme. Nějak no ...v tom předmětu jakože ten učitel řekne, že kdyby, že bude nějaká soutěž třeba, jakože někdo v tom vyhrajete, to asi je ten úspěch.

Hm. A myslíš, že by to třeba pro tebe bylo důležitější než dostat dobrou známku?

To asi ne.

Dobře. Hm. Co by sis představil pod spokojeným životem?

Tak, žít jako ...prostě zázemí jako barák.

Hm.

Prostě peníze mít nějaký ...asi jakoby rodinu mít.

Hm.

A mít jako nějaký ...bud' stálý zaměstnání, nebo jako nějaký stálej jako byznys.

Hm.

Bych jako dělal.

Super, takže myslíš, že vlastně ty peníze v tom hrajou velkou roli?

Vlastně jo.

Super, takže jako skrz ty peníze člověk může získat věci, díky kterým je potom šťastnej?

Jo.

Dobře. Super. Tak to je všechno.

### **Rozhovor neonově žlutý (žák)**

Tak první otázka, co je podle tebe v dnešní době nezbytných znát a umět?



Já no ...za mě třeba ...historie nebo ...historie prostě z dějepisu.

Hm. Dobře. A kromě toho?

Hm ...kromě toho ...bych řekl, že třeba různý na výtvarce ty styly jak kreslíme. A ...to si myslím, že je taky zbytečný. A ...To je asi všechno.

Takže to ti přijde zbytečný?

Hm.

I ta historie?

Asi no ...historie, spíš ta minulost toho nebo já bych se spíš zabýval budoucností než historií.

Dobře, dobře. A co si myslíš, že teda je nutný ...nutný znát a umět?

Tak určitě nějaký pravopis.

Hm.

Pak taky myslím si, že jako matematika je hodně důležitá a fyzika taky, protože to prostě používáme furt.

Super a myslíš, že třeba to, co lidi teď kon musí v dnešní době umět, se hodně liší od toho, co potřebovali třeba před 20 lety?

Jako asi hodně ne, ale něco tam asi určitě bude.

A napadá tě jako, co ...co by to mohlo bejt?

No myslím si jako ...spíš se zabývali víc jako třeba tou ...bych řekl tou matematikou nebo s těma ...různýma vědeckejma věcmá, že se snažili objevovat ty novy věci, no

Hm. Super. A co myslíš, že je v dnešní době nejvíc oceňovaný, když člověk umí?

Asi bych řekl, že teďka v tuhle dobu asi nějaký ruční práce, jako zedník a takový.

Super a jaký vlastnosti dneska člověk potřebuje?

Asi vlastnosti ...no. Jako vlastnost ...

Vlastnost je třeba chytrý a tak.

No tak určitě zručnej, že jo. A ...chytřej, to asi taky by by každej měl bejt.

Tak jo. Myslíš, že vlastně ty vlastnosti, který budeš v životě potřebovat, tě může naučit i škola?

Tak něco určitě jo.

A myslíš že ...hm, nebo jaký je tvůj názor na to, když někdo podvádí nebo lže?

Tak myslím si jako, že to není správný, že stejně se to nějak člověku vymstí nebo se to zjistí, takže ...

Takže je to spíš takové nežádoucí?

Jo, jo.

A když je člověk hádavej nebo průbojnej, je to spíš dobře?

Hm, tak záleží podle mě, jak v čem, ale zase, když prostě se hádá třeba o něco, v čem ví, že má pravdu, tak ať se hádá.

Hm. Aby si stál za tím svým názorem.

Jo, jo.

A myslíš, že už se bez toho třeba ...aby člověk teda si za svým názorem stál, v dnešní době neobejde? Že už potřebuje trochu se jako hádat?

Hm, tak myslím si, že každej ten názor může mít i jinej, ale myslím si, že to je dobrý jako když si za něčím stojím tak.

Hm. Super. Hm a co myslíš, že je nejdůležitější se ve škole naučit?

Tak zase si myslím, že ten pravopis prostě, že ten používáme furt

Hm. Takže to je to top?

Asi pravopis nejvíc no.

Super a jaký je potom smysl školy?

Tak já si myslím, že smysl školy je naučit nás takový ty základy, co prostě v životě budem potřebovat no.

Super. Hm. Máš pocit, že se ve škole učíte něco, co potom v životě nebudeš vůbec potřebovat? Třeba jako tu historii nebo tu výtvarnou výchovu?

Já si myslím, že asi tu výtvarnou výchovu určitě nebudu potřebovat.

Dobře.

Ale jinak si myslím, že asi všechno je možný, že to využijem někdy no.

Hm. Super a naopak, že je tu něco, co by si chtěl se učit nebo myslíš, že by si to potřeboval se to naučit, ale ve škole se to neučíte?

Hm. Tak já bych se asi ...nic nenapadá ...možná jenom spíš něco, třeba jako ...různý víc pracovky nebo jako aby na ruce abysme byli lepší no.

Takže nějakou víc zručnost?

Jo, jo, jo.

Hm. Že je to takový ve škole zaměřený spíš jenom o těch znalostech?

Jo, jo.

Super. Co by sis představil pod pojmem životní dovednosti?

Tak asi co ten člověk umí nebo co se spíš ...co se naučil, co umí

Hm. A napadá tě konkrétně něco, co by tam mohlo patřit?

Do těch životních dovedností?

Hm.

Ty jo ... Tak třeba pro mě životní dovednost je, když učitelka umí učit děti.

Hm. Super. A hm hlásíš se na střední školu?

Jo, jo.

A je to střední škola s maturitou nebo ...?

S maturitou.

S maturitou, super, takže tam hádám ...přijímačky z češtiny a matematiky.

Jo, jo.

Ano a máš pocit, že se ve škole nebo že ti stačí ta příprava co je tady ze školy?

Na ty přijímačky?

Ano.

Myslím si, že ne.

Hm. Takže chodíš na nějaký doučování?

Chodím na doučování no.

A ...hm, jsem tady zaslechla, že je tu nějaký z matematiky v pondělky?

Jo, jo, jo. Bejvá.

Hm, takže tam docházíš?

Jo.

A taky na nějaký doučování mimo školu?

Jo, jo. I mimo.

I mimo. Super. Hm. Myslíš, že se bavíte s učiteli o tom, proč se něco učíte?

Hm ...Moc ne.

Takže vám neříkaj, k čemu třeba budete potřebovat to, co se učíte?

Ne.

Dobře. Hm. Myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?

Myslel si, že asi jo, jo určitě.

Jo?

Hm.

A zažíváš ve škole i úspěch?

Jo, určitě nějaký sportovní soutěže a takový. Takže jo.

Hm. Super, super. A co si třeba představíš pod spokojeným životem? Jakej ...jakej pro tebe tak vypadá?

Spokojený život je mít hodně peněz, zdravou rodinu a ...asi tak no.

Hm. Super, takže myslíš, že hm ty peníze tam hrajou hodně velkou roli?

Myslím si, že jo.

Hm. Super. Tak jo, to je všechno.

Tak jo.

### **Rozhovor červený (žák)**

První otázka zní, co si ...co je podle tebe v dnešní době a nezbytný, aby člověk uměl a znal?

Asi jedna z věcí určitě, jak se pohybovat na internetu a sociálních sítích a ...hm, asi základy nějakýho sociálního chování. Jako v obchodě, v restauraci. A ...no asi číst a psát, počítat něco.

Super, a myslíš, že třeba před 20 lety to bylo jiný? To, co lidi potřebovali?

Určitě.

A v čem třeba?

No tak teď hlavně kvůli tomu, že je všechno digitální, přes internet a dřív to všechno bylo jako ...úřady a tohle.

Chápu. Hm. Co si myslíš, že je dneska nejvíc oceňovaný, když člověk umí?

No ...Asi ...no ...různý. Asi ...já nevim ...

Nevíš? To je v pohodě.

Asi všechny takový ty práce, který teďka ...jsou jako málo, jako elektrikář a ...

Hm.

No.

Takže nějaký řemesla asi?

Jo.

A jaký vlastnosti si myslíš, že dnes člověk nejvíc potřebuje?

Hm ...

To jsou otázky.

Hm ...No tak ...asi to, jak jsem říkal při tom prvním, nějaký takový ty jako ...co se týče bezpečnosti na internetu a sociálních sítích, a pak ...asi normálně to chování slušný a ...

Hm. Jasný, jasný. A když teda na tom internetu, tak třeba aby byl zodpovědnej, dejme tomu?

Zodpovědnej, nesdílet žádný třeba takový ty základní věci.

Hm. Super a myslíš, že něco takového se můžete učit ve škole?

No mělo by se to učit, ale moc se to neučí.

Takže nějaká ta bezpečnost na internetu?

Jo.

Dobře. Co je podle tebe smyslem školy?

Naučit ty věci, co se učeš a ...hm, zároveň se naučíš jako ...se naučit učit třeba a to nějak si rozvrhnout čas nebo ...no prostě tak.

Takže ty myslíš, že je třeba i to možná nejdůležitější? Nebo to pro tebe není zas tak důležité?

Jako škola obecně?

Hm. Myslím to, aby ses naučil ve škole jak se učit.

No, jako asi je důležitý. Asi hodně.

Dobře a ...jakej si myslíš, že smysl teda školy?

Naučit lidi všechno potřebný k životu.

Hm. Super, super. Hm a máš pocit, že se ale ve škole učíte i něco, co třeba v životě vůbec potřebovat nebudeš?

Hm ...asi asi jo.

A co třeba by to byla?

Tak různě jako chemie, jsou tam prostě věci, který jako jo, jsou potřeba vědět, ale jenom takový ty základy.

Hm.

Hm ...tak stejně s výtvarkou, že jo jako prostě někomu to nejde, tak je blbost za to třeba dávat známky.



Hm.

A ...

Super.

Jo.

Super. A je naopak něco, co si myslíš, že bys jako potřeboval se naučit, ale ve škole to není?

Tak to jako takový ty obecný chování třeba v prostě mezi lidma a to, tak prostě ... jenom takový ty základy společenského chování.

Hm.

V restauraci a to, že aspoň by se to prostě třeba na prvním stupni mělo nějak učit, což si nepamatuju, že bysme něco takového dělali.

Hm. Tak jo. Hm. Co by sis představil pod pojmem životní dovednosti?

Asi umět číst, psát a ... hm ... prostě ... no.

Super, takže to jsou takové ty nejdůležitější?

Hm.

Hm. Super a hm hlásíš se na střední školu?

Ano.

A je to gymnázium, s maturitou ...?

Gymnázium.

Gymnázium, super. Hm ... takže tam jsou přijímačky z češtiny a matematiky?

Ano.

A máš pocit, že tě škola na ty přijímačky dostatečně připravuje?

Řekl bych, že jo.

Takže nechodíš na nějaký třeba do...?

Chodím, ale jako asi kdybych se učil jenom tady ve škole, tak to zvládnou. Asi hůř, ale zvládl.

Super. Takže myslíš, že to doučování máš jenom jako takovou pojistku? Dejme tomu.

Hm, jo.

Super. A myslíš, že se bavíte s učiteli o tom, proč se něco učíte?

Občas jo, když se na to někdo zrovna zeptá, ale většinou většinou jako ne no spíš, což je asi blbě.

Hm. Myslíš, že by to bylo důležitý, kdyby to říkali?

Hm, naprosto.

Jo a myslíš, že to co se učíte, má ...hm, hodně velkou spojitost s tím reálným životem,  
nebo že je to takový odtržený?

Jak co. Jsou věci, který prostě ...jen tak jako nejsou všude, jako třeba ta chemie nebo ...ted'ka zrovna jo, ale ...nevím jako přírodopis, prostě třeba ty kameny a tak, to prostě je takový ...navíc už mi přijde jako.

Hm.

Jako ...Já to asi úplně nevyužiju.

Chápu, chápu. Hm ...Myslíš, že tě škola naučila pracovat s vlastní chybou?

Ano, určitě.

Super. Zažíváš ve škole úspěch?

Asi jo.

Asi jo a co třeba pro tebe představuje vůbec ten úspěch ve škole?

Tak dobrá známka, nebo když prostě dobře odpovím na nějakou otázku, nebo ...no, tak.

Hm. Dobře a co si představuješ pod spokojeným životem?

Asi ...nějakou ...dobrá práce.

Hm.

Žádný problémy doma, mít rodinu ...no, tak jako ...pokračovat v tom, co dělám teďka a ...hm, asi.

Takže dosáhnout taky nějakých úspěchů, v tom co člověk dělá?

Hm, jo.

A myslíš, že v tom velkou roli hrajou peníze?

Jo.

Jo? Že jsou takovým tím neodmyslitelným, co k tomu spokojenému životu patří?

Hm, jo.

Super, tak to je všechno.

Tak jo.

#### Příloha č. 4: Doslovný přepis rozhovorů s vyučujícími

##### **Paní Fialová**

Co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

Být připravený prostě pro život no, aby se dokázali chovat, hledat informace, prostě se v tom životě neztratit, aby to, co je člověk učí, aby dokázali v tý praxi fakt jako použít, aby to byli taky slušní lidi, já vím, že to není primárně naše práce, ale souvisí to i se spoluprací s rodinou. Ale myslím si, že to je jako asi náš společný cíl, školy a rodiny.

Super. A jak dlouho učíte?

No, skoro ...potřebuješ to úplně přesně?

Ne, ne, ne, jen tak přibližně.

No tak skoro 30 let, no takhle nějakých třeba osmadvacet let.

A jaké předměty?

Matematika, zeměpis.

##### **Pan Modrý**

Tak jo, já bych se Vás chtěla zeptat, co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

No pro mě je velmi důležité podněcovat takovou přirozenou zvědavost, protože při dnešní době a množství různých zdrojů, (kde) ze kterých lze čerpat informace, tak je důležité, tak nějak nerezignovat na to, že vlastně se k těm informacím dostanu jednoduše, ale naučit ty informace kriticky zhodnotit, to co mi je předkládáno, jestli náhodou není nějaká blbost, propaganda nebo něco v tom smyslu a umět s tím nakládat no a to bez nějaké prostě přirozené zvědavosti a i tý píle nespokojit se prostě s nějakým tím prvním odkazem, co na mě vyblafne, tak je potřeba taky mít nějaký víceméně všeobecný přehled. Tak to si myslím, že je v dnešní době asi nejdůležitější.

Dobře.

V té naší profesi, takže tady to bych rád nějakým způsobem podněcoval a rozvíjel.

Super, děkuju. A kolik let už přibližně učíte?

18.

A jaké předměty?

Angličtina, francouzština, dějepis, občanská výchova.

### **Paní Žlutá.**

Tak já se Vás zeptám, co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

Tak jelikož učím dějepis, tak je pro mě asi nejdůležitější ne je úplně naučit, ale přivést je k nějakému vztahu k historii, takže pro mě není důležitý, aby uměli, dokázali vyjmenovat všechny panovníky a podobně za sebou třeba, nevím, v českém království, ale opravdu je pro mě důležité naučit a přivést je k té lásce k historii, aby si sami zašli do kina na historické film nebo si prostě přečetli nějakou knihu, zahráli nějakou hru, která je spojená s historií, takže tohle je pro mě jako to důležité.

Super, děkuju. A jak dlouho učíte?

No, včera jsem to počítala a je to sedmý rok, když budu brát opravdu jako učení jako takový, tak je to sedmý rok teďka.

Super a učíte kromě dějepisu ještě něco jiného?

Mám pár hodin občanky a historický jako seminář, ale nejvíc hodin mám toho dějepisu.

+Mimo záznam dodala, že v občanské výchově je pro ni nejdůležitější dovést žáky k povědomí a vztahu ke státu, ke společnosti, aby chodili k volbám a tak.

### **Paní Oranžová**

Já jsem se Vás chtěla zeptat, co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

No tak vzhledem k tomu, že učím přírodní vědy, tak přírodní vědy, souvislosti. No a popřípadě nějaký slušný chování, že jo, trošku. Prioritní je pro mě odbornost.

A jak dlouho už učíte?

Šmarja, já nevím. Tak 30 let, 30 a víc.

A jaké přímo konkrétně předměty.

Chemii, fyziku.

**Pan Zelený**

Tak já jsem se Vás chtěla zeptat, co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

Pro mě jakožto matikáře asi ...jelikož dost rozhoduje u nich o tom jejich dalším postupu prostě to, jak napíší ty přijímačky, takže prostě aby byli schopni co nejlíp vyřešit prostě ten přijímačkový test, to znamená, já je od začátku roku s nima v té devítce ty přijímačkový testy procházím, jeden den v tejdnu je pro to vyhrazenej a prostě fakt se jim snažím je naučit jakoby ten systém toho, jak ty přijímačky fungují, aby prostě co nejlíp prospěli v těch přijímačkách a dostali se na tu školu, kterou chtěj a potom zvládli ty další tři čtyři roky s tou matikou fungovat.

Super, a jak dlouhou už učíte?

Teď to bude devátej ... nebo letos je to devátej školní rok tady na tý škole, ale jinak celkově 10. Já jsem ještě půl roku předtím učil jinde.

Super a kromě matematiky máte ještě nějaký jiný předmět?

Informatiku.

Super. V té informatice třeba co je tak pro Vás důležité?

Pro mě osobně je nejdůležitější to, aby se naučili prostě nescočit na ty různý prostě nový metody jako, který teď jde, nějaký phishing nebo prostě právě vydírání a takový prostě, takže to vcelku je ta kyberbezpečnost no, vlastně nejdůležitější no. A pak teďka my už vlastně jedem podle toho novýho Rámcovýho vzdělávacího plánu a tam bych chtěl ještě je naučit to, aby byli prostě schopný si i doma vlastně ten domácí router a tohlensto zabezpečit, aby nebyli prostě jednoduchým cílem pro nějaký hacknutí, protože pozdějc, že jo, bude ... budou součástí prostě nějaký chytrý spotřebiče a jakmile jim někdo hackne router může jim ty spotřebiče nějak spotřebují víc, nebo jim může vypnout i třeba topení, vypnout jim zahřívání vody a podobný věci. Nebo když už budou opravdu mít hodně pokročilou domácnost, tak si prostě odemknout a vykrást jim byt, takže prostě ...do tý budoucnosti prostě, tím že teďka to asi není úplně aktuální a za těch třeba deset let, kdy oni

si budou zařizovat to bydlení, už může být prostě tyhle věci mnohem dostupnější než jsou teď, že jo, kdy nebude stát spousta peněz, ale bude to stát třeba pár desítek pět tisíc a pak už si to třeba některý z nich zvolí a vyberou.

### **Paní Tyrkysová**

Chtěla bych se Vás teda zeptat, co je pro Vás nejdůležitější žáky naučit?

Naučit? Naučit jak spolupracovat, jak si vyhledat a třídit informace, pracovat s různými zdroji informací.

Můžu se zeptat, jak dlouho učíte?

13 let.

A jaké předměty?

Tělocvik, zeměpis.